

СТАНОВИЩЕ

от проф. дфн Димитър Веселинов,

за придобиване на научна степен „доктор“

по Професионално направление: 1.3. Педагогика на обучението по ...

Научна специалност: Методика на обучението по съвременни езици (английски език)

с кандидат Лиляна Тодорова-Рускова

1. Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение

Предвид бързото развитие на новите технологии и смяната на поколенията, е необходимо да се мисли в перспектива за осигуряване на подготовката в университетите по отношение на съдържание и форми, знания и компетентности, които са приложими в реална професионална среда и са обвързани с потребностите на съвременното поколение и динамиката на пазара на труда. Дисертационният труд на тема „**Модел за формиращо оценяване, базиран на електронно портфолио, в обучението по английски език за специални цели**“ изследва актуален проблем във все по-приложимата дигитална среда. Този процес включва регулярно осъвременяване на учебните планове, програми и методи на преподаване, гъвкавост при формите на обучение и оценяване, както и по-нататъшно усъвършенстване на уменията на преподавателския състав. За тази цел се налага предприемане на бързи мерки за ускоряване на процесите на дигитализация в университетите и повишаване на качеството на висшето образование.

2. Обоснованост на целите и задачите в дисертационния труд

Целите на дисертационния труд са добре представени и обосновани, а именно на базата на критичен теоретичен анализ и осмисляне на натрупания опит, да се конструира методически модел за формиращо оценяване по английски език за специални цели за студенти по икономически специалности чрез използване на електронно портфолио. Моделът се апробира в реален контекст, за да се установи дали формиращото оценяване чрез е-портфолио води до статистически значимо развитие на уменията за писмена

комуникация (разбиране при четене и писане, включително умения за резюмиране и превод) и езиковата компетентност.

3. Съответствие между избраната методология и методика на изследване и поставената цел и задачи на дисертационния труд

Методиката и дизайнът на разработения модел за формиращо оценяване се основават на учебната програма по АСЦ, която е представена и анализирана, а също така са аргументирани и описани дейностите и задачите, подборът на ресурси, процедури и критерии за оценяване на комуникативната компетентност на студентите. Основните форми и методи на обучение, заложи в учебната програма по АСЦ, се базират на комуникативния подход и принципи като изучаване на езика в контекст, холистичен подход, активно участие на обучаваните в учебния процес и развиване на интегрирани умения. Докторантът обосновава напълно избора на модел и създава значима връзка между избраната методика на изследване и поставените основни цели на дисертационния труд. Разработеният допълнителен модул за самооценяване има потенциала да интензифицира формиращото оценяване, тъй като е предназначен за автономна проверка на постигнатите резултати, надграждане на езиковите компетенции, трансфер на знанията в нови ситуации и постигане на оптимално съответствие с индивидуалните стилове и потребности на студентите.

4. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд

Направен е преглед и критичен теоретичен анализ на научната литература по изследваната проблематика, с цел да се проучат съвременните тенденции при приложението на електронно портфолио.

Разработен и апробиран е методически модел за приложение на електронно портфолио във формиращото оценяване по АСЦ.

Разработен е методически инструментариум на английски и български език, съдържащ 20 типа дескриптори.

Съставен е списък със специализирани платформи и сайтове за създаване или ползване на готови автентични ресурси за целите на обучението по АСЦ на студенти по икономика.

Разработена е рубрика за оценяване на функционалните, техническите и педагогическите аспекти на инструментите за електронно чуждоезиково обучение във висшето образование.

Създадена е медиатека с дигитални ресурси по АСЦ, характеризиращи се с автентичност, интерактивност, адаптивност и преносимост на съдържанието.

В съответствие със Стратегията за дигитализация на УНСС, е изследван потенциалът на дигитален инструмент за подобряване на учебния процес.

1. Преценка на публикациите по дисертационния труд: брой, характер на изданията, в които са публикувани.

По темата на дисертационния труд докторантът прилага 5 публикации, както следва: две учебни помагала за развитие на умения по бизнес английски, издадени от УНСС през 2020 г. и 2022 г.; статия в годишник на Департамент „Чужди езици и култури“ на НБУ от 2021 г.; статия в списание Journal for Research Scholars and Professionals of English Language Teaching (JRSP-ELT) от 2023 г.; доклад в съавторство от международна научна конференция през 2020 г.

2. Мнения, препоръки и бележки

Настоящата разработка представя концептуализирането, разработването и операционализирането на модел за формиращо оценяване по АСЦ, базиран на електронно портфолио, насочен към оптимизиране на учебния процес чрез иновативен подход. Прегледът и изясняването на основните понятия и принципи на оценяването, тестологията и съвременните подходи в оценяването очертават тенденциите за постепенен преход от традиционното деконтекстуализирано оценяване към алтернативни подходи, отличаващи се с активно включване на обучаваните чрез самооценяване и взаимно оценяване, холистично оценяване и интегриране на технологиите за оптимизиране на обективността на оценяването. Преди интегрирането му в курсовете, следва първоначално да бъдат изяснени на заинтересуваните страни целите, предназначението и функциите на електронното портфолио като инструмент за оптимизиране на качеството на формиращото оценяване.

3. Заключение с ясно формулирана положителна или отрицателна оценка на дисертационния труд

Налице е задълбочено изследване с принос в теорията и практиката в обучението по английски език за специални цели. Давам положителна оценка на дисертационният труд на тема **„Модел за формиращо оценяване, базиран на електронно портфолио, в обучението по английски език за специални цели“** и подкрепям кандидатурата на докторанта Лиляна Тодорова-Рускова научна степен „доктор“ по професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ... , научна специалност Методика на обучението по съвременни езици (английски език).

06.04.2023 г.

гр. София

проф. дфн Димитър Веселинов